

1873 19/5 20: 1. Beh. af F. t. L. om Tillæg t. L. om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i off. Eje. 1874

§ 6 omhandler Ekspropriation af Jord til Adgangsveje til nyoprettede Husmandsbrug. Efter de Oplysninger, Jordlovsudvalget har forelagt, kan det ikke afvises, at der i ganske enkelte Tilfælde har været Forhold til Stede, der gjorde det ønskeligt, at der var en saadan Adgang til ved Ekspropriation at skaffe sig Jord til Adgangsveje. Paa den anden Side kan man ikke se bort fra, at der melder sig nogen Betænkelighed ved at indføre en helt ny Ekspropriationsbestemmelse, og jeg kunde derfor tænke mig, at Overvejelserne i dette høje Ting samlede sig om, at man paa en eller anden Maade fik Adgangen til Ekspropriation knyttet til de hidtil gældende Regler om Jords Afgivelse til Biveje, der jo ifølge Lov af 20. August 1853 skal ske, naar Kommunerne begærer det.

§ 7 giver Tilladelse til ogsaa at yde Byggelaan i saadanne Tilfælde, hvor der tillægges bestaaende Husmandsbrug Parceller af Jord i offentligt Eje, og det forekommer mig, at denne Form for Udstykningsbør fremmes, hvor der er sunde og naturlige Betingelser for, at den kan finde Sted. Byggevilkaarene i Øjeblikket er saa vanskelige og navnlig saa kostbare, at i de Tilfælde, hvor Udstyknings kan finde Sted saaledes, at der kun bliver Tale om at opføre Avlsbygninger, vil det være rimeligst at gaa den Vej. Imidlertid er Forslagets § 7 affattet paa en saadan Maade, at der vil fremkomme visse uklare Forhold baade med Hensyn til Besiddelsesformen og med Hensyn til Prioritetsforholdene. Der kunde maaske derfor for denne Paragrafs Vedkommende være Anledning til at overveje, om der ikke kunde findes en simplere Form baade for Besiddelsen og for Prioritetsforholdenes Ordning.

§ 8 fritager Jordlovsudvalget for at indhente Sogneraadets Erklæring ved Udstyknings. Grunden til, at man har indsat denne Bestemmelse, er ganske aabenbart, at man mener, at dette at indhente Sogneraadets Erklæring vil sinke Udstykningsforretningen. Jeg kan dog ikke nægte, at jeg synes, man kun med nogen Betænkelighed kan give Tilladelse til at gaa udenom Kommunalbestyrelserne ved større Udstykningsforretningers Foretagelse. Hvis man tænker sig, at en større Gaard, en Hovedgaard maaske, kommer til Udstykn-

ning, forekommer det mig dog, at der er visse lokale Interesser, som det er rigtigt, at Kommunalbestyrelsen faar Lejlighed til at varetage. Paa den anden Side vil det jo være ønskeligt, at disse Interesser kan varetages paa en saadan Maade, at det ikke i nævneværdig Grad sinker selve Udstykningsforretningen. Jeg kunde tænke mig, at der kunde findes en noget anden Form end den her angivne. Det er altsaa ogsaa et Forhold, jeg vil henlede Opmærksomheden paa som egnet til nærmere Drøftelse i det høje Ting.

Endelig findes der som sidste Paragraf en Bestemmelse, der giver Adgang til at undgaa ny Jordbonitering ved Udstyknings. Ogsaa her er Forholdet det, at man ønsker at undgaa enhver Sinkelse af selve Udstykningsforetagendet. Jeg stiller mig imidlertid meget tvivlende overfor, hvorvidt man vil opnaa dette Formaal, idet jeg nærer Tvivl om, at Henlæggelse af Forretningen til Matrikulkontoret i Virkeligheden fremmer Forretningen, medmindre man da vil tilsidesætte alle andre Forretninger for disse Udstykningsforetagender; men det turde dog være et Spørgsmaal, om det gaar an at lægge alle andre Forretninger til Side for at fremme Udstykningsforretningerne. Derfor tror jeg, at der ogsaa kan være Grund til nærmere at overveje denne sidste Tilføjelse til det oprindelige Lovforslag.

Bortset herfra kan jeg fuldt ud anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie, og idet jeg under Hensyn til Lovforslagets rent praktiske Betydning for Jordlovsudvalgets Arbejde maa anse det for meget ønskeligt, at Lovforslaget snarest kan blive ophøjet til Lov, henstiller jeg herved til det høje Ting, at det fremmes saa hurtigt, som det er muligt.

Hauch: Saafremt dette Lovforslag var kommet til at foreligge for det høje Ting i den samme Skikkelse, hvori det blev forelagt Folketinget, vilde det antagelig ikke have givet Anledning til Omtale, i alle Tilfælde vilde det neppe have givet Anledning til Overvejelser i et Udvalg. Saadan som Sagen nu ligger for, og ikke mindst efter den højtærede Landbrugsministers Udtalelser om de fire sidste Paragraffer, maa jeg imidlertid anse det for